

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Stippe Stap Genk te GENK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1561
Instelling GO! basisschool Stippe Stap Genk
Directeur Giusy POLIMENI
Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK
Telefoon 089-84.99.10
E-mail dir@stippestep.be
Website www.stippestep.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Maasland
Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK

Scholengemeenschap Regio Genk 2
Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK
CLB GO! CLB Genk-Maasland
Adres Weg naar As 199_A - 3600 GENK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 17-01-2017, 19-01-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 02-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Paul LEMMENS

Teamleden Hilde SCHOOFS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	14
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	17
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	17
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	17
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Leerbegeleiding	23
4.2 Evaluatiepraktijk	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	29
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de basisschool van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap Basisschool Stippe Stap te Hoevenzavel - Genk. Deze school ligt naast de hoofdgebouwen van Scholengroep 14 en in een buurt waar meerdere onderwijsverstrekkers actief zijn. Zij rekruteert haar leerlingen uit de naaste en iets verdere omgeving. Gelegen in het voormalig hart van de Limburgse mijnstreek is de grote diversiteit van de leerlingen eigen aan deze school. Meer recent is de school ook één van de ankerscholen voor anderstalige nieuwkomers. Directeur en teamleden dragen alle leerlingen een groot hart toe. Een warm schoolklimaat en een laagdrempelige bereikbaarheid voor ouders zorgen voor een hoog welbevinden en een groeiend vertrouwen in de school. Dat maakt de school bovendien waar door een gestaag timmeren aan de kwaliteit. De lat hoog genoeg leggen, sterk inzetten op taalvaardigheid en een zorgzame aanpak zijn acties waarop de directeur en de teamleden hun werking enten en dat vertaalt zich duidelijk in een groeiend leerlingenaantal.

Op basis van het vooronderzoek van 10 januari 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus, die ze tijdens de doorlichting verder onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen na van de kleuteronderwijzers om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de effecten van het aangeboden onderwijs voor dezelfde leergebieden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de kleuteronderwijzers erin slagen de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate na te streven. Hierbij onderbouwen de leerplandoelen een krachtig aanbod, dat het evenwicht tussen de leergebieden, geïntegreerd benaderd door de belangstellingscentra, garandeert. De kleuteronderwijzers stellen de wereldoriënterende context hierbij centraal. De leefwereld van het kind breiden ze gestaag uit. Waarnemen, ervaren, handelen en het stimuleren van de onderzoekende houding krijgen ruime kansen. Veel activiteit van de kleuters en een onlosmakelijke link met de talige aspecten zijn overduidelijk aanwezig in de uitzetting van het aanbod. Dat weten de kleuteronderwijzers transparant te bewaken wat betreft de volledigheid en de graduele opbouw. In een kleutervriendelijk speelleerklimaat krijgen alle kleuters rijke kansen tot ontwikkeling, een opdracht die gezien de talige diversiteit een grote uitdaging vormt. Die talige diversiteit krikken de kleuteronderwijzers op door gerichte aandacht voor woordenschat, veel interactie, effectief meespelen en aandacht voor visualisatie en algemene taalschatverrijking. De vorderingen van de kleuters brengen de kleuteronderwijzers in beeld door permanente observatie, die de voedingsbodem is voor het meer structureel gehanteerd kindvolgsysteem. Tweemaal per jaar communiceren ze met de ouders over de groei en mogelijke zorgvragen met de ouders via een breed uitgewerkt kleuterrapport, dat de totale ontwikkeling in kaart brengt.

Ook de onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor de leergebieden in de focus in voldoende mate te bereiken. De leerplandoelen, maar zeker de gehanteerde onderwijsleerpakketten, zijn sturend voor de volledigheid en de gradatie van het aanbod. Voor Nederlands vernieuwden ze recent het gehanteerde onderwijsleerpakket. Vanuit de noden van de leerlingen leggen de onderwijzers nadruk op de taalverwerving. Het spreekonderwijs ontvangt intentionele aandacht. Ook de onderwijzers ondersteunen de taalactivering door interactie, visualisatie en herhaling. Het lees- en spellingonderwijs kreeg een nieuwe boost, waarvan de onderwijzers de eerste effecten verwoordden. De evaluatiepraktijk is doorgaans evenwichtig en representatief. Een aantal genormeerde tests vult de gegevens aan, die samen met de eigen evaluaties het uitgangspunt zijn voor een zorgzame werking. In de beide afdelingen is het nog geen geplogenheden om te werken met een beperkt aantal dominante doelstellingen. Dit weegt op de bewaking van de volledigheid van het aanbod en maakt van de planningstool eerder een verantwoordingsinstrument. Voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek hanteren de onderwijzers reeds enige jaren een weloverwogen onderwijsleerpakket. Dat vullen ze aan met een eigen aanbod, dat de regionale leefwereld van de leerlingen meer centraal stelt. Aanvullend hanteren de onderwijzers een onderwijsleerpakket voor verkeer. Meerdere leeruitstappen, extra-murosuitstappen, projecten, de MOS- (Milieubeheer op school) en GOS- (Gezondheid op school) werking verlevendigen het aanbod. De teamleden spenderen tijd aan actualiteit, maar maakten hierover nog geen eenduidige afspraken. Tijd- en ruimtekaders zijn behoorlijk aanwezig, maar niet altijd even functioneel gebruikt. De evaluatiepraktijk ent zich op de soms herwerkte toetsen, gekoppeld aan het onderwijsleerpakket. Vaardigheden, inzichten en attitudes breed evalueren staan in een beginfase.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding toont aan dat dit in deze school een krachtig aangestuurd proces is. De leerbegeleiding is gebaseerd op een breed gedragen visie, waarin de creatie van een warm klasklimaat en het nemen van verantwoordelijkheid over de basiszorg hoofdaccenten zijn in de praktijk. Degelijk gestructureerde procedures, afspraken en een werking op school-, leerkracht- en leerlingenniveau sturen de zorgwerking verder aan. De teamleden vertrekken steeds vanuit een positieve benadering van de kinderen en geloven in 'de groeikracht' van elk kind. Elk teamlid heeft oog voor talenten en een brede ontwikkeling van kinderen, die verder gaat dan het louter cognitieve. De kindvriendelijke tegemoetkoming en de inzet voor de anderstalige nieuwkomers is hier een voorbeeld van. Geleidelijk groeien de teamleden in het wegschrijven van informatie en zorgvragen in het digitaal volgsysteem.

De evaluatiepraktijk tracht in de beide afdelingen een brede kijk op de totale persoonlijkheid van de kinderen in beeld te brengen. De kleuteronderwijzers brengen via het kleuterwerk en gerichte en permanente observatie meerdere aspecten van de ontwikkeling in beeld. De lagere afdeling evalueert naast de leergebieden ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen, attitudes en talenten, dit laatste met de kinderen. Regelmatige oudercontacten informeren de ouders over de vorderingen. Alle gegevens zijn, tezamen met genormeerde tests, de voedingsbodem voor de zorgwerking. Het schoolteam wenst de rapporteringspraktijk en de hiermee gepaard gaande evaluatiepraktijk als prioriteit verder uit te werken. Hierbij kan ze voor een aantal leergebieden gelijktijdig het aanbod onder de loep nemen en zich laten inspireren door de leerplannen.

Het algemeen beleid is sinds een tiental jaren in handen van een professionele en gedreven directeur, die de koers duidelijk weet uit te zetten. Het beleid kenmerkt zich door een hoog participatief gehalte. Teamleden ervaren ruime inspraak en zijn kort betrokken bij diverse initiatieven. Dit verklaart ten dele een veelheid aan prioriteiten, die de school wenst aan te pakken. Het beleid zet deze gefaseerd uit en bewaakt de implementatie met voldoende diepgang. De teamleden zijn vernieuwingsbereid en weten hun school met enthousiasme te positioneren in het lokaal onderwijslandschap. Het beleid maakt reeds behoorlijk werk van kwaliteitszorg. Vele acties en documenten getuigen hiervan. Toch zijn een aantal data nog een mogelijke inspiratiebron om de kwaliteit verder bij te sturen of te borgen.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat de school deze aspecten naleeft. Dit resulteert in een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarden. De school ontvangt tevens een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. Ook de drie leergebieden in de focus voldoen voor de beide afdelingen. Het schoolteam kan bijgevolg de onderwijskwaliteit zelf bijsturen, verbeteren of borgen. Het kan zich hierbij laten inspireren door dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Ze hanteren de leerplandoelen als referentiekader om het aanbod uit te werken en streven naar een evenwichtig en volledig aanbod. De taalvaardigheidsprincipes zijn duidelijk herkenbaar in het aanbod. De kleuters krijgen onder meer via de thematische werking, de gerichte hoekenverrijking en de interactieve aanpak diverse kansen om op een betrokken en speelse manier taalvaardigheden met het accent op spreken te verwerven. Voor anderstalige kleuters voorziet het team in een extra talig aanbod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. Het aanbod is doelgericht, evenwichtig, samenhangend en werkelijkheidsgericht. De klaswerking, met waarnemen, ervaren en handelen als sleutelbegrippen, biedt de kleuters ruime kansen om de omgeving en hun leefwereld te verkennen en te onderzoeken. De verschillende activiteiten komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Het aanbod is doelgericht, evenwichtig, samenhangend en werkelijkheidsgericht. De klaswerking, met waarnemen, ervaren en handelen als sleutelbegrippen, biedt de kleuters ruime kansen om de omgeving en hun leefwereld te verkennen en te onderzoeken. De verschillende activiteiten komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters. Recent ontving dit leergebied extra impulsen.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: Nederlands, mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers bereiden het schooljaar voor op basis van een
Onderwijsaanbod	jaarplanning, waarin ze de belangstellingscentra noteren en die ze flexibel
<i>Referentiekader</i>	aanwenden. Ze voorzien ook ruimte om in te spelen op de noden en de
<i>Planning</i>	interesses van de kleuters zelf. Bij elk thema stellen de kleuteronderwijzers een
<i>Evenwichtig en volledig</i>	thema op, waarbinnen de leergebieden mens en maatschappij en
<i>Samenhang</i>	wetenschappen en techniek centraal staan en de basis vormen om de andere
<i>Brede harmonische vorming</i>	leergebieden evenwichtig gestalte te geven. In collegagroepen, waarin
<i>Actief leren</i>	leerkrachten van verschillende scholen zetelen, leren de kleuteronderwijzers
	werken met de themafiche en deze implementeren in hun klaswerking.

Via het digitale planningssysteem, dat gebaseerd is op de leerplandoelen, bereiden de kleuteronderwijzers hun leeftijdsgebonden aanbod voor. Het digitale planningssysteem laat tevens toe om een overzicht op te roepen van de doelen die voor de eigen kleutergroep al dan niet aan bod kwamen. Het team maakte de afspraak om enkel een aantal dominante doelen te selecteren. Sommige kleuteronderwijzers zijn zich ervan bewust dat dit nog enige aandacht vergt. De veelheid van geselecteerde doelen weegt enerzijds op de objectiviteit van de overzichten naar volledigheid. Anderzijds is de diepgang waarmee de doelen benaderd zijn, minder eenduidig.

Om de doelgerichtheid van het onderwijsaanbod te verhogen en de verticale opbouw te ondersteunen, hebben de kleuteronderwijzers een aantal acties ondernomen. Zo werkten ze routinefiches uit voor de weerkerende activiteiten, zoals het eetmoment en het vieren van verjaardagen. Deze fiches bevatten geselecteerde leerplandoelen voor jongste en oudste kleuters. Het kleuterteam werkt in werkvergaderingen of collegagroepen systematisch verder aan deze fiches.

Het overgrote deel van de kleuterpopulatie woont in de buurt en heeft een andere thuistaal dan het Nederlands. De school neemt al jaren actief deel aan waardevolle taalinitiatieven, aangestuurd en ondersteund door de stad Genk. Het team focust hierbij in hoofdzaak op spreken en stelde een taalbeleidsplan op. Het beleid stelde voor beide niveaus een taalcoach aan, die hiervoor een specifieke opleiding volgde en de teamleden ondersteunde bij de uitvoering van haar taalbeleidsplan. De school staat ook open voor de goede samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst, wat tevens leidt tot krachtige initiatieven die zorgen voor de nodige ontwikkelingsdynamiek.

Het talige aanbod geeft de verschillende domeinen van Nederlands invulling. 'Taal de hele dag' staat centraal. Visualisatie, een rijke interactie, een gestructureerd onthaal, poppenkast, vertelplaten, ontdektafels, voorlezen en het werken met (digitale) boeken zijn elementen van een krachtige leeromgeving, waarbij taalverwerving en spreekdurf ontwikkelen, ruime kansen krijgen. Een klaspop of spreekstok lukt interactie uit en leert de kleuters gepaste spreekattitudes aan, zoals het woord nemen en de beurt afwachten.

Daarnaast stimuleert het kleuterteam de taalvaardigheid gericht door het creëren van interactieve(spel)situaties, waarbij het spreken uitgelokt wordt. Ook het meespelen door de klasleerkracht vormt een belangrijke werkvorm.

Naast de aandacht voor het spreken zet het team erg in op het taliger maken van de activiteiten in de speel- en werkhoeken. Dit weerspiegelt zich duidelijk in de verschillende klassen. De hoeken zijn, aansluitend bij het lopende thema, rijk en uitdagend ingericht. Ze bieden de kleuters veel kansen tot onderlinge interactie, actief leren, ontdekken en exploreren. De kleuteronderwijzers hebben doorgedreven aandacht voor woordenschatverrijking en selecteren bij de planning van een thema streefwoordenschat. Veel thema's vertrekken vanuit een prentenboek. Anderstalige kleuters krijgen naast de klaspraktijk een bijkomend taalaanbod. De kleuteronderwijzers hanteren een neteigen streefwoordenschatlijst die bestaat uit 40 woorden en de basis vormt waarop anderstalige instappende peuters en kleuters dagdagelijks taalgebruik verder kunnen bouwen.

De ontwikkeling van het handschrift stimuleren de kleuteronderwijzers door groot- en kleinmotorische activiteiten. Bij de oudste kleuters wordt gewerkt met een specifiek onderwijspakket. Verder getuigt het klasbeeld van aandacht voor ontluikende geletterdheid en symboolontwikkeling. Het team heeft aandacht voor boeiende en eigentijdse prentenboeken en verhalen en neemt initiatieven om de leeshoek aantrekkelijk te maken en boekjes uit te kiezen die aansluiten bij het lopende thema en de interesses van de kleuters. Er is een samenwerking met de 'biebtruck' waar de oudere kleuters boekjes kunnen ontlennen.

Het onderwijs is levensecht en werkelijkheidsgericht. Dit blijkt onder meer uit de vele waarnemingen, de uitstappen, de aandacht voor de gerichte hoekenverrijking en het uitnodigen van experts. Waar mogelijk brengen de kleuteronderwijzers de realiteit in de klassen en is er veel aandacht voor visualisatie, gekoppeld aan begripsverwerving. Het onthaalmoment voorziet gestructureerde aandacht voor de verwerving van inzichten in ontluikend tijdsbesef. Gradueel opgebouwde kalenders en daglijnen ondersteunen deze aanpak.

De kleuters krijgen heel wat kansen om te beleven, te ervaren en te handelen. De kleuteronderwijzers stimuleren de onderzoekende houding van de kleuters om de hen omringende wereld te verkennen en te begrijpen. Een ontdektafel en/of -dozen prikkelen de nieuwsgierigheid en laten de kleuters toe om te exploreren en te experimenteren. Interactieve werkvormen en flexibele groeperingsvormen bevorderen het ervaringsgericht en actief leren. De kleuters krijgen vele kansen om zelf naar een oplossing te zoeken. Uit de geobserveerde activiteiten en de documentanalyse blijkt dat de kleuteronderwijzers de principes aan de basis van de ontwikkelingsdoelen geïntegreerd hebben in hun praktijk.

Momenteel werkt de school prioritair aan het leergebied wetenschappen en techniek in samenwerking met de provincie Limburg die het project 'Ontdek Techniektalent' opzet. Het project heeft als doel om op een speelse manier kinderen te laten kennis maken met techniek en wetenschap. Alle leerkrachten volgden hierover reeds vorming en willen nu kleuters stimuleren om in hun vertrouwde schoolomgeving de passie voor techniek en wetenschap te ontwikkelen. Het schoolteam besteedt tevens expliciete aandacht aan gezondheids-, milieu- en verkeerseducatie met het oog op het bijbrengen van gepaste attitudes. Het is een voorbeeld van goede praktijk hoe de school investeert in haar GOS-(Gezondheid op school) en MOS-werking (Milieuzorg Op School).

De kleuteronderwijzers brengen de ouders op de hoogte van het thema. De kleuters krijgen de mogelijkheid om attributen mee te brengen. Dit verhoogt de betrokkenheid wezenlijk en lokt interactie uit. De kleuteronderwijzers besteden ruime aandacht aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters om tot leren en ontwikkeling te komen. Ook het stimuleren van de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kleuters krijgt ruime kansen. De vele visualisatie en de stappenplannen zijn hier voorbeelden van.

Om de overgang naar de lagere school te verkleinen, organiseert het team een aantal integratieactiviteiten. Deze zorgen ervoor dat de kleuters zich vertrouwd voelen met de onderwijzers van het eerste leerjaar. De samenwerking met de lagere school resulteert ook in een aantal gemaakte inhoudelijke afspraken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers hebben veel aandacht voor een positief klasklimaat, waarbij ze de kleuters sterk bevestigen in hun talenten en successen. De klassen zijn functioneel ingericht met voor de kleuters uitnodigende werk- en speelhoeken. Ze beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen van de leergebieden in de focus na te streven. Het ruime aanbod aan ontwikkelingsmaterialen draagt bij tot een stimulerend klasklimaat en nodigt de kleuters uit tot ervaren en handelen. In alle klassen zijn er computers aanwezig, zodat de informatie- en communicatietechnologie (ICT) geïntegreerd kan worden toegepast.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers zien het observeren van de kleuters als een essentieel onderdeel van hun evaluatiepraktijk en observeren veelvuldig om de ontwikkeling van nabij op te volgen. De evaluatiepraktijk is gericht op de totale ontwikkeling. Tweemaal per schooljaar vullen de kleuteronderwijzers een portret in van elk kind. Dat laat hen toe om een geheel beeld van het kind te krijgen. Zowel het welbevinden, de betrokkenheid en de interesses als de ontwikkeling op negen verschillende gebieden brengen ze dan per kind in kaart. Ze koppelen hieraan een oudercontact en gaan op een laagdrempelige talige wijze met de ouders in gesprek over vorderingen en mogelijke zorgvragen.

Bij de oudere kleuters neemt de zorgcoördinator genormeerde tests af om de evaluatiepraktijk te objectiveren. Op basis van de verzamelde gegevens plannen de kleuteronderwijzers gerichte zorgacties of passen ze hun zorgacties aan. De bevindingen vinden hun neerslag in het digitale kindvolgsysteem. Om de communicatie met de ouders nog doeltreffender te laten verlopen, passen de kleuteronderwijzers momenteel het rapport aan.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Via de talrijke (informele) overlegmomenten en de gegevens uit het kindvolgsysteem krijgen de kleuteronderwijzers een beeld van de beginsituatie van de kleuters. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties uit te voeren.

Rekening houdend met de talige noden van de kleuterpopulatie, zet het team sterk in op een talige ondersteuning. De kleuteronderwijzers hanteren hiervoor heel wat differentiatievormen. Het aanpassen van het materiaalaanbod en de begeleiding, de momentane ondersteuning of het meespelen met de kleuters zijn vaak voorkomende interventies.

De screenings en bevindingen bespreken ze met de zorgcoördinator tijdens het bijna wekelijkse gestructureerde overleg. Deze vormen de basis voor extra ondersteuning of extra uitdaging. De zorgaanpak richt zich zowel op preventie als op remediëring. Alle kleuteronderwijzers organiseren een veilige en krachtige leeromgeving. De school koos bewust voor kleine klassen. Daardoor kunnen de kleuteronderwijzers de brede basiszorg goed gestalte geven en kort op de bal spelen. Voor kinderen met extra noden voorziet het team bijkomende ondersteuning. De kleuteronderwijzers kunnen hiervoor een beroep doen op de doelgerichte hulp van de zorgcoördinator en de SES-(Sociaal-economische status)leerkracht.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. Ze bewaken een volledig, gradueel opgebouwd en evenwichtig aanbod. Vanuit de instroomkenmerken van de leerlingen werkte de school een krachtig talenbeleid uit met expliciete aandacht voor spreken en taalverwerving. De evaluatiepraktijk kan brede en valide gegevens voorleggen over de vorderingen van de leerlingen. De leerbegeleiding focust op gewone en specifieke zorgvragen en zet tevens in op een activering van het Nederlands voor anderstalige nieuwkomers.

Curriculum	Sinds dit jaar werken de onderwijzers met een nieuw ingevoerd
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakket vanaf het tweede leerjaar. Dit pakket sluit vrij naadloos
<i>Referentiekader</i>	aan bij de lees- en taalmethode van het eerste leerjaar. In alle leerjaren leggen
<i>Planning</i>	de teamleden een verhoogd accent op het spreekonderwijs. Het team
<i>Evenwichtig en volledig</i>	verantwoordt deze keuze vanuit de instroom van de leerlingen. Een aantal
<i>Samenhang</i>	leerlingen is vrij taalarm tot volledig anderstalig. Dit noodzaakt de onderwijzers
<i>Brede harmonische vorming</i>	om van Nederlands het leergebied bij uitstek te maken, waaraan ze dan ook
<i>Actief leren</i>	een maximum aan onderwijstijd besteden. Vanuit het talenbeleid, dit mede
	aangestuurd door de stad Genk, trekt ze dit principe trouwens door doorheen
	de hele weekwerking. 'Taal de hele dag' is een aandachtspunt waaraan de
	onderwijzers aandacht besteden en waarop ze groeiende effecten vaststellen
	wat betreft de communicatieve vaardigheden van de leerlingen. Dit principe,
	waarbij er overal en altijd aandacht voor talige aspecten is, genereert een grote
	samenhang tussen de diverse leergebieden. Nog meer uitgesproken zijn die
	linken met het voormalige wereldoriëntatie, zeker in het eerste leerjaar.

De onderwijzers hanteren in hun digitaal planningsinstrument een weekschema, dat ze concretiseren in de uitwerking van dagplanningen. Hierin vermelden ze allemaal leerplandoelen, leerkrachtafhankelijk aangevuld met lesdoelen, eindtermen en zelfs ontwikkelingsdoelen. Het digitaal planningsinstrument laat toe om overzichten te genereren, waaruit de onderwijzers de volledigheid van het aanbod kunnen aantonen. De veelheid van leerplandoelen, overgebracht uit de handleidingen en het leerplan, maken deze overzichten echter minder objectief. Hoewel de idee leeft om de activiteiten te voorzien van een beperkt aantal dominante doelen die het aanbod krachtig sturen, is dit vooralsnog geen praktijk. Het planningsinstrument is hierdoor minder een functioneel voorbereidend werkmiddel en meer een verantwoordingsdocument.

De onderwijzers hebben een groot vertrouwen in de volledigheid van het aanbod door de consequente toepassing van de onderwijsleerpakketten. Deze voorzien in een evenwichtig aanbod over de diverse domeinen. Leerkrachtafhankelijk sturen ze dit aanbod enigszins bij of verleggen ze accenten, zonder het evenwicht te verstoren. De groei in het creatief schrijven in de lagere leerjaren is hiervan een geslaagd praktijkvoorbeeld.

De onderwijzers hechten belang aan spreekvaardigheid en aan algemene taalverwerving. Uitbreiding van taal- en woordenschat, dit meestal in betekenisvolle contexten, gaat gepaard met veel visualisatie, herhaling en uitleg. Kinderen groeien in de vorming van zinstructuren en communicatieve vaardigheden. De inzet voor de over de klassen verspreide anderstalige nieuwkomers is opmerkelijk. Met oog voor het welbevinden en rekening houdend met persoonlijke sociaal-emotionele achtergrond laten de onderwijzers de anderstalige nieuwkomers en taalzwakke leerlingen geleidelijk groeien in de taalverwerving. Naast het spreekonderwijs hechten de onderwijzers veel belang aan het technisch en begrijpend leesonderwijs. Regelmatige bezoeken aan de biebbus en de boeken in de klas spelen in op leestraining, taalverrijking en leesplezier. De onderwijzers stimuleren de talige ontwikkeling tevens door de interesses en talenten te stimuleren, dit ook in het hoekenwerk. Iedere leerling kan zich hierbij inschatten in het 'taalknap' zijn. Ze leren hierbij leerlingen leesstrategieën toepassen. Activerende werkvormen en groepswerk komen regelmatig voor. Het spellingonderwijs benaderen de onderwijzers met een aanvullend onderwijsleerpakket. De nauwgezette structurele aanpak is volgens de onderwijzers de sleutel tot verhoogde successen. Andere domeinen van dit leergebied vullen de onderwijzers hoofdzakelijk in vanuit het aanbod van het onderwijsleerpakket.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over het nodige didactische materiaal om hun lessen te stofferen en de leerplandoelen te bereiken. De leerlingen maken gebruik van de noodzakelijke aanvullende leermiddelen. Zo is er in de school een breed gamma aan leesmateriaal, zijn er voldoende woordenboeken en maken de onderwijzers soms aanvullend lesmateriaal. Ze wenden de ICT-mogelijkheden functioneel aan. Naast het tonen van de bordboeken gebruiken ze veelvuldig het digitaal bord voor de visualisatie van begrippen.

Een aantal wandplaten, methodegebonden of zelfgemaakt, kunnen de leerlingen in het leerproces ondersteunen. Hoewel de onderwijzers verwoorden dat het spreek- en het leesonderwijs belangrijke domeinen zijn, verwijzen de wandplanten hoofdzakelijk naar spelling of spraakkunst. Ook de functionaliteit, zowel naar de leesbaarheid als naar het effectief gebruik zijn voor meerdere teamleden minder duidelijk. Vermeldenswaard zijn de aangemaakte visuele ondersteuningskaarten op de bankjes van sommige leerlingen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatiepraktijk is breed, evenwichtig en valide. Ze is onderbouwd door een gamma aan methodegebonden toetsen, soms aangevuld met eigen of herwerkte bevestigingen. De voorgelegde output toont effecten op de diverse domeinen over een spectrum van vele leerplandoelen. De evaluatie van het spreekonderwijs is meestal gekoppeld aan voorafgaandelijk geduide aandachtspunten, die de onderwijzers observeren. In de eindbeoordeling houden de onderwijzers rekening met de beginsituatie, de gemaakte vorderingen en de stimulering van de spreekdurf en succeservaring. Het technisch leesonderwijs volgen de onderwijzers op onder andere via een gestandaardiseerde test. Ze verwoorden verbeterde effecten vanaf de invoering van het nieuwe onderwijsleerpakket vast te stellen, dit eveneens voor het spellingonderwijs.
	De evaluatiegegevens stromen door naar de rapportering. Hierin zijn de resultaten in cijfers domeinspecifiek terug te vinden. In de rapportering, die het team wenst te herbekijken, staan de cijfers voor spreekvaardigheden echter nog niet in verhouding met het toegemeten belang.
	De algemene taalvaardigheid toetsen de onderwijzers tevens door aanvullende gestandaardiseerde testen. Een toets begin eerste leerjaar wendde de onderwijzers nog minder aan als ‘eindmeet’ van het kleuteronderwijs.
	Vele gegevens vinden een plek in het leerlingvolgsysteem. Ze voeden rechtstreeks de klasbesprekingen of het leerlingenoverleg. Desgevallend leiden ze tot bijsturing van het aanbod of een meer gerichte individuele aanpak.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers streven vooreerst naar een veilig klasklimaat, waarin het welbevinden, de betrokkenheid en het samenwerken centraal staan. Uit de observaties blijkt in de diverse klassen een aangename leer- en werksfeer. Alle teamleden dragen de kinderen een warm hart toe en hebben respect voor de diverse culturaliteit. De school werkt gestaag aan een leerbegeleiding die zich heel specifiek richt op de leerlingbehoeften en speelt hierbij kort op de bal.
	De brede basiszorg is het belangrijkste basisgegeven in de klaswerking. De onderwijzers hebben door de gerichte observatie van het klaswerk en het vele formele en informele overleg een concrete kijk op de beeldvorming. Met regelmaat passen de onderwijzers directe ondersteuning, veel herhaling en op maat gerealiseerde hulpverlening toe. Interactieve werkvormen ondersteunen het leren van elkaar.
	De verdere zorgwerking is onderbouwd door structureel zorgoverleg. Redelijke aanpassingen leiden tot een meer individuele werking of het hanteren van specifieke maatregelen.

Initiatieven van de stad Genk en de pedagogische begeleidingsdienst zetten in op het wegwerken van de taalachterstand, die specifiek is in deze voormalige mijn gemeente. De onderwijzers participeren aan diverse initiatieven die ook hun theoretische inzicht in het bevorderen van taalvaardigheid aanscherpt. Andere initiatieven, zoals het collegiaal leren, zorgen dat leerkrachten expertise met elkaar delen en praktisch vaardiger worden in het hanteren van taalvaardigheidsonderwijs. De school sloot tevens een convenant af wat betreft het huiswerkbeleid.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. Ze organiseren een evenwichtig en samenhangend geheel. Een werkelijkheidsgerichte aanpak ondersteunt een didactiek van samenwerken, ontdekken, beleven en waarnemen. De onderwijzers brengen voldoende effecten van het onderwijs in beeld.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De onderwijzers bereiken de eindtermen voor wetenschap en techniek in voldoende mate. Ze organiseren een evenwichtig en samenhangend geheel. Een werkelijkheidsgerichte aanpak ondersteunt een didactiek van samenwerken, ontdekken, beleven en waarnemen. Recent ontvangt het leergebied wetenschappen en techniek extra impulsen. De onderwijzers brengen voldoende effecten van het onderwijs in beeld.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Voor de planning en de organisatie van het aanbod voor deze twee
Onderwijsaanbod	leergebieden hanteren de onderwijzers twee onderwijsleerpakketten. Het
<i>Referentiekader</i>	eerste leerjaar werkt in hoofdzaak met een onderwijsleerpakket, dat erg
<i>Planning</i>	aansluit bij de gehanteerde taalmethode. Gezien de achtergrond van de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerlingen, kunnen de onderwijzers hierbij naast de wereldoriënterende doelen
<i>Samenhang</i>	sterk inzetten op de taalvaardigheidsverhoging. Vanaf het tweede leerjaar
<i>Brede harmonische vorming</i>	wenden de onderwijzers een onderwijsleerpakket aan, dat een meer strikte
<i>Actief leren</i>	indeling binnen de domeinen garandeert. Dit pakket vullen de onderwijzers
	gedeeltelijk aan met een eigen inbreng. Het geheel vertoont voldoende
	samenhang en evenwicht en is gradueel opgebouwd. De onderwijzers kennen
	in grote lijnen het aanbod van elkaar. Aanvullend hanteren de onderwijzers een
	onderwijsleerpakket om verkeer en mobiliteit een invulling te geven. Recent
	bekeken de onderwijzers dit aanbod wat betreft overlap en maakten hierover
	eerste afspraken.

Het onderwijsleerpakket vanaf het tweede leerjaar is ingevoerd na een grondige screening en selectie via een kijkwijzer. Voorafgaandelijk namen de onderwijzers kennis van de ‘tien bouwstenen voor wereldoriënterend onderwijs’ vanuit het leerplan. Doorslaggevende elementen waren de rijkdom van het bronnenboek, mogelijke leerlingenactiviteiten en de aangeboden structuur en rijkdom van de inhoud. Ook de opsplitsing van het voormalige leergebied wereldoriëntatie is besproken. De onderwijzers zien het nog als een organisch geheel, maar weten de twee leergebieden hierin te onderscheiden. De opsplitsing leidde alvast tot een verhoogde aandacht voor het leergebied wetenschappen en techniek. Alle onderwijzers volgden hierover vorming, dit naar inhoudelijke benadering, mogelijkheden en de koppeling aan STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics)-onderwijs. In de praktijk startte recent een techniekcoach, die samen met de onderwijzers activiteiten uitwerkt en proeflessen voordoet, zodat dit domein met meer diepgang invulling krijgt.

In hun planningsdocumenten verwijzen de onderwijzers naar de leerplandoelen. Dit duidt op een sterke leerplangerichtheid. Een veelheid van geselecteerde doelen, waartussen de meest dominante doelen zich situeren, doet het opvragen van een mogelijk objectief overzicht van doelen naar de volledigheid enigszins geweld aan. De diepgang van de benadering van het aanbod is hierdoor minder duidelijk. Nadenken over enkele belangrijke dominante doelen per activiteit is vooralsnog geen gewoonte. De onderwijzers beschikken ook over een leerplandoelenlijst vanuit de onderwijskoepel, die de eindtermen voor deze leergebieden overschrijden. De onderwijzers werken in hoofdzaak op basis van afgebakende meer domeinspecifieke thema’s. Sommige aspecten, zoals de aanbreng van tijdlijnen, kennen een meer systematische benadering. De activerende werkvormen en de verwerking van de leerinhouden geven gelijktijdig kansen om aan de leergebiedoverschrijdende doelen te werken.

De onderwijzers verlevendigen het wereldoriënterend onderwijs door diverse uitstappen in de nabije of iets verdere omgeving. Waarnemen, beleven, onderzoeken en alle zintuigen gebruiken, krijgen hierbij veel kansen. Een aantal extra-murosactiviteiten verruimt de leefwereld van de leerlingen, hebben een belangrijke sociale functie en versterken de samenhang met andere leergebieden. Al deze uitstappen verzamelen tot een infotheek over de omgeving en koppelen aan de thema’s is nog een uitdaging voor de toekomst. De school propageert ook het ideeëngoed van een milieuvriendelijke en gezonde school via de MOS- en GOS-werking. Door sensibilisering en acties trachten de onderwijzers de leerlingen attitudes bij te brengen wat betreft milieubewust en gezond leven. Actualiteit is vooral in de hogere leerjaren meer uitdrukkelijk aanwezig. Over een echte structurele aanpak, waarbij actualiteit de aanzet kan zijn van een thema, mogelijk gekoppeld aan tijd- en ruimtekaders en leidt tot een kritische ingesteldheid en verantwoord burgerschap zijn er in mindere mate eenduidige afspraken.

In de klassen zijn de tijd- en ruimtekaders behoorlijk aanwezig. Soms krijgen deze een weinig prominente plaats, waardoor het niet evident is om er gebeurtenissen (bv. uit de actualiteit) op aan te duiden. De functionaliteit ervan is niet overal even sterk. Het team kan nadenken over de plaats en de dynamiek die deze ondersteunende hulpmiddelen in het aanbod kunnen krijgen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende leermiddelen en materialen om een actief, belevend en onderzoekend onderwijs te organiseren dat tegemoet komt aan de leerplandoelen. De onderwijzers hanteren de bronnenboeken op een systematische wijze, waarbij ook talige doelen voor ogen gehouden worden. ICT is behoorlijk geïntegreerd en ondersteunt de visualisatie, mogelijk opzoekwerk en de verwerking in de leerlingboeken. In meerdere klassen zijn aanvullende informatieve boeken aanwezig. De school beschikt over de nodige atlassen.

Lopende thema's zijn in het klasbeeld aanwezig. Regelmatig brengen de onderwijzers de realiteit in de klas. Ook de onmiddellijke schoolomgeving biedt veel mogelijkheden tot waarnemen en handelen. De moestuintjes kregen hier een mooie plek.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de vorderingen op een systematische wijze, gelijklopend met het aanbod. De toetsen, hoofdzakelijk gekoppeld aan het onderwijsleerpakket, lichtjes herwerkt of soms zelf aangemaakt, peilen naar opgestoken kennis en een aantal vaardigheden en inzichten. De onderwijzers willen van breed evalueren een werkpunt maken. Hoe deze prioriteit voor deze leergebieden concreet invulling krijgt naar de evaluatie en de mogelijke rapportering is nog een uitdaging. Leerkrachtafhankelijk bespreken de onderwijzers ook al eens de kwaliteit van het groepswork of reflecteren ze over bepaalde activiteiten.

De onderwijzers besteden veel energie om door de taligheid van de toetsen het testen van wereldoriënterende doelen niet in gevaar te brengen. Structureel bespreken en overlopen ze gestelde vragen.

De onderwijzers stellen zich nog in mindere mate vragen bij het beklijvend leereffect op langere termijn van deze leergebieden. Een soms gerichte voorbereiding kan de objectiviteit van de effecten verstoren. De onderwijzers hebben in mindere mate een verklaring wat betreft de discrepantie tussen de eigen output en de behaalde cijfers op een gestandaardiseerde proef einde basisonderwijs. De klassenraad neemt de resultaten voor wereldoriëntatie mee in de bespreking wat betreft de uitreiking van getuigschriften.

In het leerlingvolgsysteem zijn de rapportresultaten ondergebracht. Momenteel geven de cijfergegevens weinig informatie over mogelijke competenties of uitval wat deze leergebieden betreft.

Begeleiding Door de observatie van het leerlingenwerk, de betrokkenheid bij de uitvoering
Leerbegeleiding van opdrachten en de voorgelegde output hebben de onderwijzers zicht op de
Beeldvorming competentieontwikkeling en talenten binnen deze leergebieden. De
Zorg hoofdpodracht van de leerbegeleiding situeert zich in de brede basiszorg,
 waarbij de onderwijzers tijdens de activiteiten waakzaam zijn voor de
 betrokkenheid en bijsturen in de verwerkingsmomenten waar nodig.

De leerkrachten volgen het gepresteerde leerlingenwerk. Taakgerichte feedback gebeurt vooral mondeling, maar is leerkrachtafhankelijk in de werkboeken minder aantrefbaar.

Leerlingen met ondersteunende maatregelen binnen zorg mogen deze ook voor deze leergebieden aanwenden.

Een aangenaam leerklimaat in de klassen genereert een hoge betrokkenheid. Aangeboden werkvormen realiseren een grote participatie. Bij de organisatie van zelfstandige werkvormen zorgen de onderwijzers ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen of dat er kansen worden gecreëerd om leerlingen individueel te remediëren. Leerlingen verwoorden het werken aan deze competenties als boeiend en leerrijk te ervaren.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Basisschool Stippe Stap maakt deel uit van scholengroep 14 en de scholengemeenschap Maasland. De scholengroep maakt gebruik van de analyses van externe deskundigen. Sinds dit schooljaar behartigt een nieuwe preventie-adviseur de opvolging van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van deze school. Ter plaatse is hij ondersteund door een lokale preventieverantwoordelijke, in samenspraak met de directeur. Alle participanten nemen hun verantwoordelijkheid voor hun opdracht op. De school kent haar tekorten en is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De school spoort de tekorten wat betreft de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne met regelmaat op. De preventie-adviseur volgt de school met de nodige frequentie op. De school valt terug op de verplichte controles en gebruikt adviezen van zowel interne als externe controles.

Uit de controle van de onderwijsinspectie op de te bevragen items bleken wat deze materie betreft alvast geen tekorten.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het team beschouwt de leerbegeleiding als de belangrijkste procesindicator van haar hele werking. Ze omschrijft deze als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle teamleden. Een doordachte zorgvisie stuurt de doelgerichtheid van de leerbegeleiding. Hierin vormen het nastreven van maximale leerwinst, een brede totale ontwikkeling, een krachtige preventieve werking en het handelingsgericht werken belangrijke basisprincipes. Deze visie, verder uitgewerkt in het zorgbeleidsplan, concretiseert zich in de dagdagelijkse werking. Alle teamleden trachten een positief georiënteerd en krachtig klasklimaat te organiseren. Permanente aandacht voor het welbevinden wenden de teamleden aan om via een verhoogde betrokkenheid tot competentieontwikkeling te komen. Goed zorgzaam onderwijs is hiervan het resultaat. De teamleden weten in te spelen op behoeftes, leggen de lat hoog genoeg en volgen de leerlingen systematisch op. Ze zijn goed op de hoogte van de inhoudelijke aspecten van de verschillende fasen in het zorgcontinuüm.

De school kent een redelijke instroom van taalzwakke en anderstalige kinderen. De teamleden vangen deze kinderen met de nodige warmte op. Ze bouwen met deze kinderen talige competenties geleidelijk uit, waarbij ze rekening houden met de socio-emotionele achtergrond. Hierover informeert het team zich via een degelijke beginsituatieanalyse. De schoolorganisatie voorziet via haar lestijdenpakket een doelgerichte klasverdeling, waarbij de leerlingengroepen niet te groot zijn, zodat elke leerkracht de brede basiszorg stevig kan uitbouwen. Ze kiest bewust om de anderstalige nieuwkomers te integreren in deze groepen, waarbij deze leerlingen vanuit de leerbegeleiding naast interne ondersteuning een gerichte aanbod buiten de klas krijgen.

Alle teamleden zijn over de jaren heen gegroeid in de zorggevoeligheid. Dit leidde tot een dynamische uitbouw van de hele zorgstructuur. Zowel de brede basiszorg als meer gespecialiseerde zorgvragen kregen een kwaliteitsverhogende aanpak, die de ontwikkeling van de kinderen ten goede komt.

Ondersteuning Om de doelgerichtheid te vergroten, stippelt de zorgcoördinator en het beleid degelijke uitgewerkte structuren en procedures uit om de leerbegeleiding op de drie niveaus gestalte te geven. Een driewekenmodel met zorgweken en overlegweken staat garant voor regelmatig leerlingenoverleg en structureel geplande besprekingen van leerkrachtbehoeftes. De zorgcoördinator en de teamleden hanteren meer en meer de mogelijkheden van het digitaal registratiesysteem. Hierbij kunnen meerdere teamleden nog groeien in het zelfstandig wegschrijven van relevante informatie en zorgvragen.

Het structureel overleg focust in hoofdzaak op een brede preventieve basiszorg. De teamleden overleggen met de zorgcoördinator en ook wel tijdens het pedagogisch overleg onder elkaar over mogelijke aanpakken of bijsturingen. Bovendien besteden ze ruime aandacht aan leerlingen met nood aan verhoogde zorg. Hierbij kunnen sticordi-maatregelen, redelijke aanpassingen of een gerichte ondersteuning overwogen worden. De school onderhoudt hierbij vrij directe contacten met ouders, het schoolbetrokken CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) en andere externen, met wie uitstekende relaties onderhouden worden. De teamleden verwoorden hierin een meerwaarde te ervaren. Om tegemoet te komen aan zeer specifieke noden, die de draagkracht van de teamleden overschrijdt, werkt de school samen met logopedisten. Gezien de context van vele gezinnen is er een nauwe werking met de school, ook tijdens de schooluren. De logopedisten bespreken met regelmaat de vorderingen, evalueren het uitgezette traject en voorzien ook een eigen rapport over de gelopen acties.

Om de beeldvorming zo zuiver mogelijk te krijgen, hanteren de teamleden naast het vele leerlingenwerk observaties en toetsen. De zorgwerking vult deze verder aan met een aantal genormeerde test, die een second opinion geven over mogelijke effecten en vorderingen. Alle gegevens vinden hun weg in de volgsystemen en zijn basisinformatie voor de zorgbesprekingen en mogelijke acties. Op het einde van het schooljaar stellen de leerkrachten een basisfiche op, waarin een breed beeld en de talenten van elk kind worden geschetst om aan de volgende klasleerkracht te geven.

De stad Genk organiseert voor al haar basisscholen een breed aanbod in onderwijsondersteunende initiatieven. De leerkrachten ontvangen er theoretische verdieping en kunnen praktijkervaringen uitwisselen. Deze ondersteuning is een belangrijke meerwaarde in de eerstelijnszorg, waar de leerkrachten verantwoordelijk voor zijn. Initiatieven rond het talenbeleid, de ondersteuning van de spreekactiviteiten en het begrijpend lezen zijn hiervan voorbeelden.

Doeltreffendheid Het intern leiderschap, in het bijzonder de directeur en de zorgcoördinator, trachten de effecten van het onderwijsleerproces en van bepaalde aspecten van de leerbegeleiding in kaart te brengen en communiceren hierover met de teamleden.

Ook de teamleden reflecteren zowel formeel als informeel over het zorgbeleid. Testen, toetsen en screenings bekijken de teamleden niet alleen op individueel kindniveau, maar ook op klasniveau. Deze analyses sturen de zorgacties verder bij, maar geven ook een beeld van de mate waarin zorginterventies renderen. Zo kan het team geleidelijk aan verbeterde resultaten voorleggen wat betreft het spreek- en schrijfonderwijs, die hoofdzakelijk het gevolg zijn van doordachte interventies in het aanbod en de didactiek.

Het schoolteam verwoordt verhoogde effecten vast te stellen door de reductie van het aantal MDO- (multi-disciplinair overleg) besprekingen. In deze gesprekken zijn vooral leerlingen met verhoogde zorgvragen aan de orde. De vermindering wijst op een grotere effectiviteit van de eerstelijnszorg.

De directeur houdt op het einde van elk schooljaar met elk teamlid een uitgebreid evaluatiegesprek. Hierin is de zorgwerking een belangrijk gegeven. Samen bespreken ze actiepunten op leerkrachtniveau of op schoolniveau.

De school kiest bewust voor een studieloopbaanbegeleiding, waarbij ze een aantal leerlingen wenst te begeleiden tot en met het vijfde leerjaar. Nadien stromen een aantal leerlingen door naar de B-stroom. De school begeleidt deze overgang zorgvuldig en raadpleegt hierbij op een laagdrempelige wijze de ouders. Voor deze leerlingen leidt deze beslissing tot een hoger welbevinden en een hervonden betrokkenheid.

Ontwikkeling De teamleden staan open voor nieuwe uitdagingen binnen de leerbegeleiding en zijn veranderingsbereid. Met het oog op een zo maximaal mogelijke ondersteuning van de kinderen, wensen ze hun professionaliteit verder te optimaliseren. Initiatieven binnen het collegiaal schooloverstijgend overleg, de samenwerking met externe diensten en de krachtige aansturing van de zorgcoördinator staan daarvoor garant. Aanvullend zijn de verdere digitalisering van de het leerlingendossier en de permanente groei in het stellen van zorgvragen uitdagingen voor de nabije toekomst.

De school beschikt over een orthotheek met allerlei actuele naslagwerken, bronnenboeken, materialen en pedagogisch-didactische tijdschriften. De leerkrachten vinden er ideeën en inspiratie voor de verdere uitbouw van hun klaspraktijk. Tevens kunnen zij er informatie terugvinden die hen in staat stelt om een ruimer inzicht te verwerven in of hen handvatten aanreikt om passend in te spelen op leer- en ontwikkelingsproblemen.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het team ontwikkelde nog geen expliciete, uitgeschreven visie over haar evaluatiepraktijk in het algemeen. Toch slagen de teamleden erin te duiden waarvoor de evaluatiepraktijk staat. Ze willen enerzijds de totale ontwikkeling van de kinderen in kaart brengen en naar alle facetten van de kinderen kijken. Anderzijds informeert de evaluatiepraktijk hen over mogelijke bijstellingen van het aanbod of een meer leerlinggerichte zorgaanpak.

De teamleden creëren een positief en veilig leer- én evaluatieklimaat, waarbij de leerlingen ervaren dat fouten maken mag en dat ze hieruit veel kunnen leren. Tevens vindt de school het belangrijk dat de evaluatiepraktijk gericht is op leerbegeleiding. Het schoolteam wil kinderen 'evalueren' met als doel hen te laten 'evolueren'. Ze wil evaluatiegegevens aanwenden om gerichte feedback te geven over de prestaties van de leerling en om het leerproces bij te sturen.

Ondersteuning Het screenen van het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen is in beide afdelingen een belangrijke stap in het evalueren. Het team is van mening dat aan deze basisvoorwaarden voldaan moet zijn, alvorens het effectief onderwijsleerproces kan starten. Om een uitspraak te doen over het geheel van vaardigheden, inzichten en mogelijkheden waarover een kind op een bepaald moment in het leerproces beschikt, brengen de teamleden de competenties in kaart.

In de kleuterafdeling vormen de dagelijkse observaties van de klasleerkrachten, de werkjes van de kleuters en de screenings en testen vanuit het kleutervolgsysteem de basis om de totale ontwikkeling van de kleuters uitgebreid op te volgen en te registreren. Twee keer per schooljaar maken de kleuteronderwijzers een totaalbeeld van de kleuter, waar ze de ontwikkeling in de verschillende gebieden concreet omschrijven. Dit beeld inspireert tot acties en interventies om de ontwikkeling van het kind te bevorderen en vormen tevens het richtsnoer om ouders breed te informeren.

In de lagere afdeling vormen de observaties, het leerlingenwerk en de eigen en leerpakketgebonden toetsen het uitgangspunt om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen. Daarnaast hanteren de onderwijzers ook genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Foutenanalyses geven een duidelijk beeld van de knelpunten. De evaluatiepraktijk voor de leergebieden waarvoor er geen onderwijsleerpakket is, verloopt minder eenduidig. Het team is er zich van bewust dat er nog groeikansen liggen in het verbreden en objectiveren van deze evaluatiepraktijk. Zeker voor muzische vorming is dit het geval. In sommige klassen is de evaluatie dan ook meer geënt op een subjectief aanvoelen en onvoldoende afgestemd op de visie, de uitgangspunten van het leerplan en de volledigheid van het aanbod.

Uit de bijsturing van spreken toont de school wel aan dat ze minder eenvoudig, meetbare domeinen op een gelijkgerichte wijze kan evalueren.

De leerkrachten lichamelijke opvoeding van de kleuter- en de lagere afdeling hanteren, afhankelijk van de doelgroep, observaties en tests om het bereiken van de doelen na de activiteiten te evalueren. Ze dragen bij tot de beeldvorming van de leerlingen via de overdracht van informatie aan de klasleerkrachten.

Naast de competenties op het vlak van wiskunde, Nederlands en andere 'leergebieden' zoomt het team in op een aantal attitudes van de kinderen. Ook de talenten krijgen een prominente plaats binnen de evaluatiepraktijk. Het team verwoordt dat elk kind talenten heeft en wil deze in de kijker zetten. Dit laat de leerkrachten toe om kinderen positief te benaderen en hen te laten uitblinken. De leerlingen hebben ook mogelijkheden om via een zelfevaluatie hun talenten in te schatten.

In de school zijn er heel wat anderstalige nieuwkomers aanwezig. Het schoolteam is van mening dat deze leerlingen zich eerst moeten goed voelen op school en de kans moeten krijgen om een aantal competenties te verwerven. Zij krijgen een aangepaste evaluatie. Ook kinderen met ondersteunende maatregelen kunnen rekenen op een gedifferentieerde evaluatiepraktijk. Tevens is het vermeldenswaard dat externe schoolhulpverleners inspanningen leveren om de kinderen die ze begeleiden doelgericht te evalueren.

Het team rapporteert op regelmatige tijdstippen naar de ouders toe. De bevindingen van de leerkrachten krijgen hun neerslag in een rapport. Het rapport brengt behaalde scores en effecten in beeld, maar geeft ook ruimte om via geschreven feedback vooral de positieve vorderingen in het leerproces te belichten. Op deze manier wil het team de leerlingen ondersteunen bij het opbouwen van een positief zelfbeeld. Via geplande oudercontacten geven de leerkrachten de nodige toelichting over de ontwikkeling van de kinderen. Naast de structurele oudercontacten kunnen ouders bijkomend uitgenodigd worden om over de vorderingen van de kinderen te praten. Ook op vraag van de ouders kunnen er extra overlegmomenten ingelast worden. De teamleden vinden het belangrijk om kort op de bal te spelen en ouders vroegtijdig te informeren. Een open en transparante communicatie staat hiervoor garant.

Doeltreffendheid Vanuit een kritische ingesteldheid zoekt het team naar mogelijkheden om de evaluatiepraktijk te verbeteren. In alle klassen geven de resultaten of de foutenanalyses aanleiding tot acties om het aanbod ofwel op leerling- ofwel op leerkrachtniveau doelgericht bij te sturen. Ook op schoolniveau is de evaluatie- en rapporteringspraktijk geregeld onderwerp van gesprek. Het is vermeldenswaard hoe de teamleden hun evaluatiepraktijk regelmatig bijsturen naar aanleiding van nieuwe inzichten en vormingen en evolueren naar een brede evaluatiepraktijk die de totale persoonlijkheid van de kinderen in kaart brengt.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan een externe eindtoets. De school benut deze gegevens om haar resultaten te vergelijken met een vergelijkbare referentiegroep. Hoewel de analyse in enkele gevallen leidde tot bijstellingen op schoolniveau, wendt het team de beschikbare outputgegevens doorgaans nog weinig systematisch en weinig breed aan.

Ontwikkeling Binnen de evaluatiepraktijk vonden er de laatste jaren meerdere bijstellingen plaats. Het team evolueerde sterk naar een procesgerichte benadering die toelaat om kinderen breed te evalueren en om de talenten te ontdekken. De teamleden willen deze brede evaluatiepraktijk ook doortrekken naar de rapporteringspraktijk en namen dit op in de prioriteitenplanning. Tijdens studiedagen en overlegmomenten verkennen ze deze materie verder en wisselen ervaringen uit. Een werkgroep buigt zich hier verder over, zoekt naar nieuwe ontwikkelingen en zet de krijtlijnen uit.

Het team wil tevens de validiteit van sommige evaluaties verhogen. Er leven ook al ideeën om de kijkwijzers zoals voor het domein spreken naar andere leergebieden uit te breiden. Sommige leerkrachten ondernamen al waardevolle initiatieven rond zelfevaluatie of experimenteerden met verschillende evaluatievormen om specifieke competenties van de leerlingen in kaart te brengen. Het is een uitdaging voor het team om deze ervaringen met elkaar te delen, inzichten verder te laten groeien en na een positieve evaluatie te implementeren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Sinds een tiental jaren is de schoolleiding in handen van een gedreven directeur, die op een transparante wijze tezamen met de teamleden school maakt. In de uitzetting van de koers laat ze zich van nabij bijstaan door de zorgcoördinator. Op het regelmatig kernteamoverleg komen naast zorgvraagstukken, één van de belangrijkste aspecten uit de werking, een breed gamma aan beleidsvoorbereidende onderwerpen aan bod. Samen zetten ze prioriteiten op korte en middellange termijn uit. Haar belangrijkste taak omschrijft de directeur in een organisatievermogen, waardoor alle aspecten van de schoolleiding goed draaien. Veel tijd investeert het beleid in gesprekken met alle mogelijke participanten. Hierdoor is er een groot vertrouwen gegroeid tussen beleid enerzijds en teamleden, ouders, leerlingen en derden anderzijds. Deze leiderschapsstijl creëert hierdoor gelijktijdig een grote betrokkenheid en een positief engagement van alle medewerkers.

De directeur weet duidelijk de uitgezette koers te bewaken. Door het bepalen en concreet omschrijven van de prioriteiten stuurt ze de kwaliteit van het schoolleven permanent verder aan. Hierbij weet ze te delegeren, te coachen, op te volgen en bij te sturen. Van de gekozen prioriteiten ervaren de teamleden de noodzakelijkheid om er aan te werken, iets dat de intrinsieke motivatie om er samen voor te gaan sterk verhoogt. Teamleden betonen dan ook meer dan behoorlijke inzet, zowel voor de dagdagelijkse werking met de kinderen, met een zeer diverse achtergrond, als aan de noodzakelijke vernieuwingen. De organisatie van de werkgroepen, die een verregaand mandaat krijgen, is hieraan niet vreemd. Samen school maken en zorgzaam omgaan met alle kinderen, met een oog voor het welbevinden, ook voor kinderen met een mogelijke gekwetste jeugd, zijn kenmerken die het totale team typeren.

De directeur is betrokken bij het schoolleven op de werkvloer. Op het einde van elk schooljaar bespreekt en evalueert ze de doeltreffendheid van de globale werking en de prioriteiten met elk teamlid. Hieruit volgen mogelijke individuele of meer school- of afdelingsspecifieke aandachtspunten.

De directeur verklaart gegroeid te zijn in haar functioneren. Ze kan verwachtingen en gevoeligheden van het team goed inschatten en weet hier proactief en diplomatisch mee om te gaan.

Visieontwikkeling Naast de meer algemene visie van het onderwijsnet heeft het beleid en het team een eigen visie op diverse aspecten van het onderwijsgebeuren. Zo weet de directeur onder meer een duidelijke schoolvisie te verwoorden en vooral te argumenteren naar de indeling in klasgroepen en de bedeling van SES-lestijden, de benadering van de anderstalige nieuwkomers, de noodzaak aan wijziging in de evaluatiepraktijk en rapportering, het belang van sterk talig onderwijs, de plaats van het Nederlands als onderwijstaal en een doorgedreven zorgzame werking. Hoewel nog niet alles uitgeklaard is in uitgeschreven visies, getuigen de verwoorde ideeën van doordachtheid en een uitgesproken bekommernis om de totale ontwikkeling van elk kind en zeer specifiek het zwakkere kind. Een digitaal systeem, geordend volgens het CIPO-(context, input, proces en output)kader geeft meer en meer onderdak aan ondersteunende achtergrondinformatie of visieteksten.

Treffend is de gelijkgerichte kijk van de teamleden wat betreft tal van aspecten van het schoolleven. Dit resulteert in een hoge gezamenlijke doelgerichte aanpak, waarover de teamleden tijdens formeel en informeel overleg veel met elkaar in gesprek gaan.

De school profileert zich naar de buitenwereld als een school waar het welbevinden hoog scoort. De eerder kleine klasgroepen getuigen van een warm en kindvriendelijk leef- en leermilieu. Kinderen voelen en ervaren respect en ondersteuning en zijn erg behulpzaam voor elkaar. Ook de laagdrempelige toegankelijkheid van ouders typeert deze school. Ouders komen regelmatig naar school en ontvangen op een verstaanbare wijze noodzakelijke informatie. De school doet ruime inspanningen om met ouders in gesprek te gaan over het belang van onderwijs en een gedegen opleiding.

Besluitvorming Uitgangspunt van het gedragen beleid zijn een participatieve besluitvorming en een open professionele dialoog. De teamleden krijgen veel kansen tot inspraak en nemen deze opdracht verantwoordelijk op. Het beleid stelt duidelijke verwachtingen en teamleden kennen de te varen koers. Het beleid hecht groot belang aan de onderliggende argumentatie bij een aantal beslissingen, waardoor de teamleden een hogere acceptatiegraad ervaren. Het streven naar consensus is een algemeen gegeven, waar de school goed in slaagt.

Om dit te bereiken zijn er onder andere de maandelijkse werk- en personeelsvergaderingen. Deze kennen een sterke pedagogische invulling. De teamleden hebben gaan regelmatig met elkaar in gesprek en werken aan eigen initiatieven. Ook het parallel- of graadoverleg en het collegiaal leren, met collega's van andere scholen, bevorderen een open dialoog en verrijken de ideeën en de gelijkgerichte werking. Het beleid stimuleert de teamleden om meer en meer op schoolniveau te denken dan op het individueel klasniveau.

Ook de externe communicatie verloopt vlot. Het beleid heeft hierbij oog voor een toegankelijk taalgebruik naar ouders. De inzet van sociale media typeert de school, waardoor ze meer ouders bereikt dan met de klassieke briefwisseling. Met ondersteunende externe partners zoals de stad Genk, de begeleiding, de logopedisten en het CLB onderhoudt de school vlotte contacten, die resulteren in een meerwaarde voor de geboden kwaliteit en een fijne samenwerking.

Kwaliteitszorg De school neemt heel wat initiatieven die aantonen dat er groeiende aandacht is voor de kwaliteitszorg. Met regelmaat bevraagt het intern beleid diverse aspecten van het schoolleven. Ze beschikt over heel wat gegevens die het proces van de kwaliteitszorg aansturen. Zo zijn in het verleden aspecten van de zorgwerking, stellingen omtrent de kwaliteit van het onderwijs, een aantal onderwijsvernieuwingen en ouderbevragingen onder de loep genomen. Het hele schoolteam kan deze kritische ingesteldheid blijvend verder zetten en de algemene onderwijskwaliteit hiermee verder optimaliseren. Doen we de goede dingen ook goed genoeg is hierbij het uitgangspunt.

Een brede informatiegaring gebeurt ook vanuit de effecten en de vorderingen van de leerlingen. Naast een analyse op meer individueel niveau heeft het team groeiend aandacht voor analyses op klas- en schoolniveau. Uit klasoverzichten en foutenanalyses trekken de teamleden conclusies op een hoger niveau. Ze sturen hun aanbod hierop bij. Zo hebben de teamleden onder andere hun spreek- en leesonderwijs, hun kijk op taalverwerving, maar ook het belang van techniek in de praktijk grondig bijgesteld. Een aantal aanwezige data- of outputgegevens verder analyseren blijft een uitdaging voor de toekomst, waardoor de school haar eerste verantwoordelijkheid voor de kwaliteitszorg verder aantoont. Hierin liggen nog mogelijkheden om het goede te borgen en bij te sturen waar nodig.

De aandacht voor kindgesprekken is groeiend, waarbij de leerlingen, vooral in de lagere afdeling kunnen reflecteren over hun inspanningen. Ook in de klaspraktijk komen zelfevaluatie en een kritische ingesteldheid over een aantal afgewerkte opdrachten geleidelijk aan meer voor.

De aankomende prioriteit 'breed evalueren' is in de onmiddellijke toekomst een belangrijk gegeven, waarbij zowel de evaluatie als de didactische werking en het aanbod van een aantal leergebieden verder aan kwaliteit kunnen winnen.

- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.
- De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen.
- Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraren- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie.
- Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.
- Talenbeleid** In samenwerking met de stad Genk ontwikkelde de school een talenbeleid. Vanuit de specifieke context richten de acties, voortspruitend uit dit beleidsplan, zich vooral op de verhoging van de taalvaardigheid van de leerlingen. Het team maakte afspraken om met een systematiek spreeklessen in het aanbod in te plannen. 'Taal de hele dag' is een basisprincipe. De teamleden hanteren in de praktijk taalvaardigheidsprincipes. Hierbij vertrekken ze van betekenisvolle contexten. Visualisatie, interactie en veelvuldige herhaling zijn in de praktijk aanwezig. Voor de taalzwaksten en de anderstalige nieuwkomers hanteren de kleuteronderwijzers woordenschat uit de 'Go40thy lijst', waarmee dagdagelijkse woordenschat en korte zinnen geoefend worden. De kleuteronderwijzers gaan bewust op zoek naar aangepaste woordenschat bij de belangstellingscentra. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Een aantal tests en gerichte proeven, het intakegesprek en de observatie informeren hierover. De leerkrachten zorgen voor een klimaat en een klasinrichting die zich erop richt dat kinderen met talige noden voldoende aan bod komen tijdens het onderwijsleerproces. De teamleden hanteren interactieve werkvormen, die de communicatie tussen sterke en zwakkere leerlingen stimuleren. Ook de begeleidende stijl van de leerkrachten straalt een positieve houding naar deze leerlingen uit. De school heeft een eigen visie op het gebruik van het Nederlands en de vreemde talen. De leerkrachten houden bij de evaluatie rekening met de talige noden van de leerlingen, om te vermijden dat elke test een taaltest is en de zwakkere leerlingen hierop lager zouden scoren. Opdrachten worden verduidelijkt, de toetsen worden soms geleid afgenomen. Het schoolteam neemt diverse initiatieven om op een heldere en verstaanbare wijze met de ouders te communiceren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers bieden een sterk leerplandoelengericht en leergebiedevenwichtig rijk aanbod aan vanuit belangstellingscentra uit de leefwereld van de kleuters. De kleuters krijgen vele kansen om te beleven, waar te nemen en te ontdekken via activerende werkvormen.
- De kleuteronderwijzers realiseren een doelgerichte aanpak om de taalvaardigheid te verhogen, dit via streefwoordenschat en een gerichte didactiek. Het spreekonderwijs krijgt expliciete aandacht, taal de hele dag is een basisprincipe.
- De onderwijzers organiseren een evenwichtig en gradueel uitgewerkt aanbod voor Nederlands. Ze nemen expliciet initiatieven wat betreft het spreekonderwijs, vanuit de noden van de leerlingen. De taalvaardigheidsprincipes zijn herkenbaar in de praktijk.
- De onderwijzers realiseren een voldoende breed en volledig aanbod voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek. Kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes krijgen voldoende ontwikkelingskansen. Een aantal uitstappen, de activerende werkvormen en de integratie van ict verlevendigen het aanbod en verhogen de betrokkenheid.
- Het schoolteam herbront zich om het leergebied wetenschappen en techniek zowel theoretisch als in de praktijk meer diepgang te geven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Vanuit een doorleefde schoolvisie op de leerbegeleiding zet het voltallig team in op een zorgzame werking. Een brede basiszorg en de nodige structuren en procedures onderbouwen een doeltreffende aanpak.
- De zorggevoeligheid van het team zorgde de voorbije jaren voor een dynamische uitbouw van de leerbegeleiding, zodat de kinderen zich veilig en geborgen voelen en alle kansen krijgen om zich verder te ontwikkelen.
- In beide afdelingen brengt de brede en gevarieerde evaluatiepraktijk de totale ontwikkeling van de kinderen in kaart. De onderwijzers hebben daarbij aandacht voor de talenten en de attitudes van de kinderen en geven positieve feedback.
- Vanuit de specifieke schoolcontext hebben de teamleden aandacht voor de brede problematiek van anderstalige nieuwkomers. De opbouw van talige competenties loopt parallel met de nodige socio-emotionele aandacht.
- Een open professionele houding, leren van elkaar in de eigen school en het buitenschools collegiaal leren verhogen de kwaliteit en een gelijkgerichte benadering. Het beleid staat open voor constructieve relaties met de externen ten voordele van het team en de kinderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur staat garant voor een open en transparant, participatief beleid en weet duidelijk de koers uit te zetten. Samen met de teamleden werkt ze gestaag aan de verdere uitbouw van de kwaliteit. Ze delegeert, bewaakt en volgt een vrij gelijkgerichte werking op.
- Voorgelegde documenten en gesprekken wijzen op een groot belang van de kwaliteitszorg. Het team bevraagt en reflecteert regelmatig over diverse aspecten van het onderwijs. De directeur en zorgcoördinator sturen deze processen sterk aan.
- Het voltallig team is vernieuwingsbereid en heeft een groot hart voor de toevertrouwde kinderen. Welbevinden en graag naar school komen van kinderen gaan hand in hand met een grote inzet. teamleden stellen zich positief op en hebben oog voor talenten.
- Het beleid selecteert duidelijke prioriteiten en zet deze gefaseerd uit. Samen met de teamleden is er oog voor een gedegen planning en een krachtige implementatie. Samen school maken is een verworvenheid.
- De school positioneert zich door een laagdrempelige ouderbetrokkenheid en kenmerkt zich als een zorgzame, warme school. Ouders hebben veel vertrouwen in de school en de teamleden.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan afspraken maken, zodat de digitale planningstool een functioneel werkinstrument wordt om het totaalaanbod transparant en objectief te bewaken vanuit een relevante doelenselectie, die met diepgang benaderd is.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken over deelaspecten van het wereldoriënterend onderwijs. De plaats van actualiteit, de functionaliteit van de tijd- en ruimtekaders en een inbreng van brede evaluatie, vooral over vaardigheden en attitudes kunnen onderwerp van gesprek zijn. De uitwerking van een infotheek over de omgeving kan de verlevendiging verdere aansturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk van sommige leergebieden aan een grondige analyse onderwerpen en linken aan wat het leerplan vooropstelt.
- Het schoolteam wenst de rapporteringspraktijk verder te herzien. Ze kan de rapportering voor meerdere leergebieden enten aan de voorafgaandelijke evaluatiepraktijk en een mogelijke aanpassing van het aanbod, dit met het oog op een grondige kwaliteitsverhoging.
- De teamleden kunnen groeien in het functioneel en gelijkgericht wegschrijven van relevante informatie en zorgvragen in het digitaal volgsysteem.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de aanwezige, kritische ingesteldheid en gedrevenheid blijven verder zetten om de onderwijskwaliteit permanent te optimaliseren.
- Het beleid kan een aantal data- en outputgegevens nog concreter analyseren, met het oog op het permanent verhogen van de kwaliteit. Borgen van het goede en bijsturen waar nodig staan hierbij centraal.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Paul LEMMENS de inspecteur-verslaggever	Giusy POLIMENI de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	